

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

11. 2437
2110 2011

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru completarea Legii nr. 393/2004 privind statutul aleșilor locali*”, inițiată de domnul deputat Tudor Ciuhodaru – PNL (Pl-x. 539/2011).

I. Principalele reglementări

Prin această inițiativă legislativă se propune modificarea și completarea *Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, măsurile vizând, în principal statuarea ca jumătate din numărul consilierilor locali/județeni să fie înscriși pe lista partidului politic, a alianței politice sau alianței electorale susținătoare a primarului/președintelui consiliului județean.

Potrivit inițiatorului, demersul său legislativ este justificat prin faptul că „*în majoritatea situațiilor este dificil a lua anumite hotărâri, în condițiile în care consilierii prezenți reprezintă interesele mai multor partide*”.

Se propune, totodată, abrogarea cazului de încetare de drept a calității de consilier local ca urmare a pierderii calității de membru al

partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales.

II. Propuneri și observații

1. În conformitate cu normele constituționale în vigoare (art. 1 alin. (3)), „*România este stat de drept, democratic și social, în care (..) drepturile și libertățile cetățenilor, (...) dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate*”.

Căpătând caracter constituțional datorită importanței sale, pluralismul politic reprezintă principiul după care funcționarea democratică a societății, garantarea drepturilor și libertăților cetățenești sunt condiționate de existența și acțiunea mai multor forțe politice și sociale aflate în competiție. Prin instituirea pluralismului politic drept câmp de manifestare a democrației, puterea politică nu mai tronează deasupra societății, ci se intersectează cu toate segmentele structurii sociale într-un mecanism chemat să funcționeze pe baza legitimității, a libertății.

Potrivit art. 8 alin. (2) teza a II-a din Constituție, partidele politice au rolul de a contribui la „*definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea electorală, ordinea de drept și principiile democrației*”.

Pentru aceste considerente, apreciem că normele propuse, referitoare la atribuirea de jure a unui procent din mandatele de consilier reprezentanților partidului susținător al primarului/președintelui consiliului județean, sunt de natură să aducă grave atingeri principiului constituțional al pluralismului politic precum și uneia dintre trăsăturile dreptului de vot și anume egalitatea votului.

Egalitatea votului reprezintă, de altfel, exprimarea *principiului egalității în drepturi a cetățenilor*, reglementat cu caracter general de art. 4 și art. 16 din Constituție și ea este reflectată atât în numărul de voturi de care dispune un cetățean cât și în ponderea fiecărui vot în desemnarea reprezentanților națiunii.

Or, prin legiferarea ca, indiferent de numărul de voturi primite, lista partidului politic, a alianței politice sau alianței electorale susținătoare a primarului/președintelui consiliului județean să dea

jumătate din numărul de consilieri locali/județeni, se încalcă dreptul la vot al cetățenilor.

2. Prin inițiativa legislativă se are în vedere modificarea cadrului normativ aplicabil alegerii autorităților administrației publice locale. În această situație, sediul materiei este *Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

În conformitate cu prevederile acestui act normativ, consiliile locale, consiliile județene și primarii se aleg prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, iar repartizarea mandatelor de consilier se realizează avându-se în vedere partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și candidații independenți care au întrunit pragul electoral.

Prin urmare, configurația politică a consiliului local sau județean nu poate fi stabilită printr-un act normativ, așa cum propune inițiatorul, ci rezultă în urma alegerilor pe baza opțiunilor exprimate prin vot de către electorat.

Totodată, sesizăm că inițiatorul nu a avut în vedere situația în care primarul sau președintele ales este un candidat independent, care nu a fost susținut în alegeri de o formațiune politică sau de o alianță electorală.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 29 din *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, numărul consilierilor locali este întotdeauna impar, motiv pentru care folosirea sintagmei „jumătate din numărul consilierilor locali” nu este posibilă.

3. Semnalăm precaritatea modului de redactare a normei juridice propuse, care ar putea crea dificultăți în aplicare din cel puțin două puncte de vedere:

- la momentul stabilirii mandatelor de consilieri, de cele mai multe ori procedura de alegere a primarului/președintelui consiliului județean se poate afla încă în curs de desfășurare (turul doi de scrutin), astfel încât la acel moment să nu se știe căruia dintre cei doi competitori electorali susținători să îi fie acordate cele 50% din mandatele de consilieri;

- cazul în care primarul/președintele consiliului județean este independent, sau partidul/alianța susținătoare nu a întrunit pragul electoral în condițiile art. 96 din Legea nr. 67/2004.

4. În ceea ce privește abrogarea lit. h¹) a alin. (2) al art. 9, respectiv a lit. g¹) a alin. (2) al art. 15 din Legea nr. 393/2004 privind *Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, care reglementează încetarea de drept a calității de consilier local sau consilier județean, respectiv a calității de primar sau președinte al consiliului județean, înainte de expirarea duratei normale a mandatului, în cazul pierderii calității de membru al partidului politic sau al organizației minorităților naționale pe a cărei listă a fost ales, apreciem că la momentul introducerii acestor dispoziții prin *Legea nr. 249/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004*, legiuitorul a avut în vedere respectarea voinței electoratului și descurajarea migrației politice a aleșilor locali de la un partid la altul în funcție de oportunitățile pe care le oferă acestea, motiv pentru care apreciem că eliminarea acestor prevederi poate afecta stabilitatea administrației publice locale.

Curtea Constituțională a statuat, în jurisprudența sa că, încetarea mandatului primarului, consilierului local sau consilierului județean în cazurile prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. h¹) și la art. 15 alin. (2) lit. g¹) din Legea nr. 393/2004 este o consecință a dispozițiilor art. 8 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora partidele politice contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor. Aceasta deoarece electoratul acordă votul său unei liste, în considerarea programului politic al partidului din rândurile căruia fac parte persoanele de pe acea listă la momentul alegerii și pe care acestea urmează să îl promoveze pe perioada mandatelor lor.

De vreme ce un ales local nu mai este membru al partidului pe listele căruia a fost ales, înseamnă că nu mai întrunește condițiile de reprezentativitate și legitimitate necesare îndeplinirii programului politic pentru care alegătorii au optat. Prin urmare, nu se mai justifică menținerea acestuia în funcția publică.

Apreciem că această măsură legislativă este de natură să creeze atât dezechilibre cât și schimbări ale raporturilor de forțe politice putând duce la alterarea voinței politice a cetățenilor, exprimată prin vot.

5. Semnalăm faptul că *Expunerea de motive* a inițiativei legislative nu conține suficiente argumente de natură să fundamenteze necesitatea demersului legislativ în discuție. Astfel, evidențiem că, potrivit lit. a) a alin. (1) al art. 31 din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, instrumentul de prezentare și motivare al unui proiect de act normativ trebuie să conțină informații cu privire la cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi.

De asemenea, deși din *titlul* inițiativei legislative rezultă că scopul acesteia este completarea Legii nr. 393/2004, observăm că aceasta conține și modificări.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Doamnei deputat **Roberta Alma ANASTASE**

Președintele Camerei Deputaților